

Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Τα δύο μέτωπα του κ. Γ. Αρσένη

Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

ΕΜΜΟΝΗ στην εκπαιδευτική πολιτική που έχει εξαγγελθεί, επί μέρους διορθωτικές κινήσεις όπου είναι δυνατόν και ήμια αντιμετώπιση των αντιδράσεων είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο αποβάσκει η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει την κρίση στην Παιδεία. Έτσι, δύο φορές μέσα στην παρελθούσα εβδομάδα ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης εξέφρασε δημοσίως την υποστήριξη του στην «εκπαιδευτική μεταρρύθμιση» που έχει προαχθεί ο κ. Γ. Αρσένης αλλά και την πρόθεση να μην υποχωρήσει μπροστά στις αντιδράσεις.

Την περασμένη Τρίτη συνεδράσσε στη Βουλή η Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων της κυβέρνησης για να εξετάσει την κατάσταση που διαμορφώνεται στον χώρο της Παιδείας. Στη συζήτηση μετείχαν ο υπουργός και ο υφυπουργός Παιδείας κ. Γ. Αρσένης και Ι. Ανδρούτσος αντιστοίχως, ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ευ. Γιαννόπουλος, ο υπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Φ. Πετσάλινκος, ο υφυπουργός παρά τον Πρωθυπουργό κ. Γ. Παπαγιάννης (ο οποίος παρακολούθησε την υπόθεση από την πλευρά του Πρωθυπουργού), ο Υφυπουργός του Υπουργείου Συγκοινωνιών κ. Σ. Κοσμίδης και το μέλος του ΓΓ του ΠΑΣΟΚ κ. Στ. Μανιάκης (ο οποίος έχει την ευθύνη των ζητημάτων της Παιδείας στη Χαριλάου Τρικούπη).

Γιατί μια επικείμενη της κατάσταση και οι μετέχοντες συμφωνούν να ακολουθηθεί και αρχή για ήμια αντιμετώπιση. Επισημάνθηκε δικαίως ότι οι καταλήψεις μπορεί να είναι παρανομες αλλά δεν θα πρέπει να επιδιωχθούν (προς το παρόν τουλάχιστον...) παρεμβάσεις εισαγγελέων, προαναγγελία ποινικών διώξεων ή επιφανείς κρίσεις των αστυνομικών δικαστηρίων. Ταυτοχρόνως δεν θα ενεργοποιηθούν (προς το παρόν, πάντα...) σχέδια παράτασης της σχολικής χρονιάς ή περικοπής των αργιών. Συμφωνήθηκε ότι μια νέα ανισοπαγία απόψεων θα πραγματοποιηθεί στο περιθώριο της σύσκεψης των Νομαρχιακών Επιτροπών του ΠΑΣΟΚ, ενώ η «Επιτροπή Κρίσεων» θα συνεδριάσει εκ νέου την επόμενη εβδομάδα ή όταν παραιτεί ανάγκη. Την υπόθεση θα συνεχίσει να χειρίζεται ο κ. Αρσένης συντονιζόμενος από τον κ. Γ. Παπαγιάννη.

Γενικότερα η κυβέρνηση διατηρώνει την εκτίμησή ότι αναταραχή υπάρχει αλλά η κατάσταση παραμένει ελεγχόμενη. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υφυπουργού Παιδείας, οι καταλήψεις είναι πολύ λιγότερες από αυτές που αναφέρονται και συζητούν προηγουμένως από δημοσίους μεθοδεύσεις μαθητών. Ταυτοχρόνως στην εκτίμησή της κατάστασης συνυπολογίζουν και άλλους παράγοντες.

- Την επιχευμένη πρόκληση πολιτικής αναταραχής που εκπορεύεται κυρίως από τα ΚΚΕ

Εκτός από τις αντιδράσεις μαθητών και καθηγητών ο υπουργός έχει να αντιμετωπίσει και την εσωκομματική κριτική για καθυστερήσεις και ελλιπή ενημέρωση

Πανευρωπαϊκό κίνημα

Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ των μαθητών δεν είναι μόνον ελληνική υπόθεση. Τον τελευταίο καιρό παρατηρείται ένα πανευρωπαϊκό μαθητικό κίνημα, που έφθασε στην κορύφωσή του την Παρασκευή 20 Νοεμβρίου, με την πρώτη στην ιστορία πανευρωπαϊκή ημέρα δράσης για την αναβάθμιση της δωρεάν παιδείας, ενάντια στην πολιτική λιτότητας και περικοπών που εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τη Νορβηγία μέχρι την Ιταλία, χιλιάδες μαθητές και φοιτητές κατέβηκαν στους δρόμους και διαδήλωσαν για καλύτερη δημόσια παιδεία. Στην Ιταλία ήταν περίπου 500.000, στο Λονδίνο 10.000, στη γερμανική Κάτω Σαξωνία τελούν υπό κατάληψη πολλά σχολεία και πανεπιστήμια, στην Ισπανία και στην Ελλάδα άρχισαν καταλήψεις, ενώ στη Γαλλία προετοιμάζεται δεύτερος γύρος κινητοποιήσεων.

Πώς βλέπει η κυβέρνηση τις κινητοποιήσεις

και «αναρχικαυτώνομους» κύκλους.

■ Την παραδοσιακή μόδα των καταληγμένων σχολείων το διάστημα λίγο πριν από τις εορτές των Χριστουγέννων.

■ Την υποδούληση των μαθητικών αντιδράσεων από μερίδα εκπαιδευτικών οι οποίοι επιχειρούν να πάρουν τη ρεβάνς όχι, βεβαίως, για την «εκπαιδευτική μεταρρύθμιση» (η οποία ουδόλοως τους κόπεται, υποστηρίζουν...) αλλά για την κατάργηση της επιτηδεύας και την εισαγωγή της επιτηδεύας αξιολόγησής τους.

Σε αυτούς τους παράγοντες προκειμένου, ακριβώς, τα λόγια και οι παραλείψεις της νέας εκπαιδευτικής πολιτικής, των οποίων ο Πρωθυπουργός και η κυβέρνηση έχουν απόλυτη επίγνωση. Ερωτήθηκε για τη στάση του κ. Σημίτη κυριώτατος παράγον της κυβέρνησης έλεγε ότι «στηρίζει απεριόριστα την εκπαιδευτική πολιτική αλλά θα ήθελε να μην υπάρχουν τα λάθη που συντηρούν τις μικρές φωτιές». Και προέβλεπε:

«Πολλές μικρές φωτιές μπορεί καμιά φορά να οδηγήσουν σε γενικότερη ανάφλεξη».

Σε εσωκομματικό επίπεδο φαίνεται ότι το σημαντικότερο πρόβλημα είναι οι εξαιρετικά κακές σχέσεις του κ. Αρσένη με τους συνδικαλιστές του ΠΑΣΟΚ στον χώρο της εκπαίδευσης. Ακόμη περισσότερο τον τιμήμια από δωσχεράσει τη θέση της Χαριλάου Τρικούπη, η οποία δυσκολεύεται να βρει μια οδό ισορροπίας μεταξύ υποργείου Παιδείας και συνδικαλισμού χωρίς να δείχνει ότι αποσταθεροποιεί τους δε.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο κ. Αρσένης διαβίβασε προς τον Πρωθυπουργό τα παράνομά του για την (αρχική, όπως τη θεωρεί...) στάση του κ. Χρ. Σμυρλή, ο οποίος είναι Γραμματέας του Τομέα Παιδείας του ΠΑΣΟΚ, και για ορισμένα σχόλια του Γραμματέα της ΚΕ κ. Κ. Σκανδαλίδη. Γενικότερα ο υφυπουργός Παιδείας φαίνεται να πιστεύει ότι η Χαριλάου Τρικούπη δεν τον στηρίζει επιπα-

«Πορεία μαζική και κάτω απ' τη βροχή, τον νόμο θα τον ριζούμε» έτσι κι αν συμβεί». Η διαδήλωση της περασμένης Πέμπτης ήταν η μεγαλύτερη των τελευταίων ετών»

κώς, την ίδια στιγμή που το Μέγαρο Μαξίμου κάνει ακριβώς το αντίθετο: ο ίδιος ο κ. Σημίτης τον καλύπτει δημοσίως, ενώ ο κ. Αρσένης έχει διαμορφώσει ένα ιδιαίτερα ικανοποιητικό επίπεδο καθημερινής σχέσης συνεργασίας και με τον κ. Παπαγιάννη.

Για άλλη μια φορά πάντως ένας υπουργός σε έναν κρίσιμο τομέα καλείται να παλέψει την πολιτική του σχεδόν μόνος, χωρίς άλλη δημόσια υποστήριξη από αυτήν του κ. Σημίτη. Στο υποργείο Παιδείας παρατηρούμε ότι έναν πρωτοκλασάτο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ δεν μινίκε ως τώρα στον κόπο να υποστηρίξει δημοσίως μια πολιτική η οποία είναι πολιτική της κυβέρνησης. Και έτσι ο κ. Αρσένης δίνει την εντύπωση ότι μάχεται σχεδόν επί του προσκομιτού...

Από την άλλη πλευρά όμως πολλοί κορυφαίοι υποργείοι θεωρούν ότι ο κ. Αρσένης είναι άξιος της τύχης του αφού δεν μπόρεσε να διαμορφώσει μια ευρύτερη συνείδηση γύρω από την πολιτική του, η οποία βασι-

κά παραμένει δυσνόητη (ποσοί πολλοί: «Πώς να υποστηρίξω μια πολιτική» έλεγε υποργικός παραγωγικός υποργείοι και μέλος του ΕΓ του ΠΑΣΟΚ «την οποία ούτε εγώ ο ίδιος ούτε καλά καλά καταλάβει σε τι συνίσταται, ακούω να την επικρίνουν από παλιού και, ενώ συμφωνώ επί των ελασμητών, έχω την αίσθηση ότι αυτές οι ελασμητές δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα του εκπαιδευτικού τοπίου».

Την αδυναμία αυτή αναγνωρίζουν εν μέρει και ο κ. Αρσένης, ο οποίος παραδέχεται ότι η πολιτική του πάσχει από «έλλειμμα ενημέρωσης και κατανοήσης». Ακόμη όμως και αν το πρόβλημα περιοριστεί στην πληροφόρηση, είναι προφανές ότι για το έλλειμμα της υπουργείο Παιδείας δεν είναι άμμορο εύθιμο. Πόσο μάλλον που η υπόθεσή της λαγυμώδης «εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης» δεν αναφέρεται τώρα αλλά πλανάται σε σκέψεις και σε σχέδια τουλάχιστον από το 1996...

Τι γίνεται με τους αναπληρωτές

«ΝΑ ΠΑΡΕΤΕ καταναλωτικό δάνειο, αν δεν τα βγάδεις πέρα!» Αυτή τη... συμβουλή της έδωσε ο προεπιτάμενος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της περιοχής όπου εργαζόταν ως αναπληρωτής η φιλόλογος Μαρία Τσιφλικάτου. Την Πέμπτη πήρινε και εκείνη, μαζί με πολλούς συναδέλφους της, υπομονετικά έ- εω από το ΣΤΕ, μέχρις ότου είδε τον πρόεδρο της ΟΑΜΕ κ. Ν. Τσούλια και... αφρέθηκε! Με δάκρυα στα μάτια και υπομονή που έχει πια εξαντληθεί, η Μαρία ζήτησε από τον κ. Τσούλια να ενεινεί τις προσπάθειές της η ομοσπονδία για την επίλυση του προβλήματος των αναπληρωτών. «Να δουλέψουμε ζήτημα. Εβλεπα στην τηλεόραση να ανοίξουν στη Ρωσία και σκέφτηκα ότι εκεί θα καταλήξω και εγώ, αν δεν αλλάξει η κατάσταση! Όλοι μας εμπναιζούν. Είμαι σε απόγνωση».

Σε πόσο φαίνεται ότι κάτι κινείται επιτέλους στην υπόθεση των αναπληρωτών.

Την Τρίτη 8 Δεκεμβρίου και ώρα 10.00 συγκαλείται η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής για να συζητήσει το θέμα τους. Επειτα από αρκετές αναβολές, ο υφυπουργός Παιδείας φέρνει το θέμα στην επιτροπή, όπως είχε δεσμευθεί, ενώ λίγες ημέρες νωρίτερα, την Πέμπτη 3 Δεκεμβρίου, έχει οριστική επίσημη συνάντηση της ηγεσίας του υπουργείου με τους εκπροσώπους της Πανελληνίας Επιτροπής Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών (ΠΕΑΕ), στις 9 το πρωί. «Αναμένουμε να ενημερωθούμε για το περιεχόμενο της ρύθμισης που προωθεί το υπουργείο με σκοπό την επίλυση του προβλήματός μας» δήλωσε προς «Το Βήμα» ο πρόεδρος της ΠΕΑΕ κ. Ιω. Χαλλιούρης. Όσο για το περιεχόμενο της ρύθμισης, το «σενάριο» που κυκλοφορεί προς το παρόν είναι να καταρτιστεί ένας κατάλογος με τα ονόματα όσων αναπληρωτών είχαν προηγηθεί δύο διδακτικά έτη ως τις 31/12/1997, προκειμένου να εξασφαλι-

στεί ο διορισμός τους από την επιτηδεύα, ακόμη και μετά την πενταετία, εφόσον παραμείνουν αδιοριστοί ως τότε. «Ενας στόχος μας είναι η μνημονύμια αυτή να αντικατασταθεί από την 12η Ιανουάριου 1998, πρώτη ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού του ΛΣΕΠ. Επιπλέον 6-μους εμείς θα επιμελούμε στην εξασφάλιση όλων των συναδέλφων μας» επεσήμανε ο κ. Χαλλιούρης.

Εν το μεταξύ, η ΠΕΑΕ έστειλε στις 23 Νοεμβρίου μια επιστολή προς τον υπουργό και τον υφυπουργό Παιδείας, με την οποία ζητούν «άμεσα και χωρίς άλλες προϋποθέσεις να αναγνωριστεί και να κατοχυρωθεί νομοθετικά το δικαίωμα για συνεχί μόνιμη εργασία και σταδιακό διορισμό στη δημόσια εκπαίδευση όλων των αναπληρωτών και οργανωθίων εκπαιδευτικών. Μοναδικό κριτήριο γι' αυτό», επισημαίνεται στην επιστολή, «να είναι η εσφά εγγραφής τους στην επιτηδεύα».

ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

Μαθητές και φοιτητές συνεχίζουν

ΤΑ ΓΥΝΑΚΑΡΙΑΜΑΤΑ Σπουδών Επίλυσης (ΠΣΕ) συνεχίζουν να προκαλούν τις αντιδράσεις των φοιτητών ΑΕΙ και οι φοιτητές συνεχίζουν, με τη σειρά τους, τις καταλήψεις των προαυτιών. Το Νομικό και Οικονομικό Τμήμα της Πανεπιστημίου Αθηνών και η Φιλοσοφική Σχολή θα είναι υπό κατάληψη τη Δευτέρα και τη Τρίτη, ενώ το Πολυτεχνείο Κρήτης επερίσσει την Πέμπτη να και λάβει την πρωταγία επί μια εβδομάδα, ως την ερχομια Παρασκευή - αν ούτε και την εκδίκασε, στις 2 Δεκεμβρίου στο ΣΤΕ της προεργασίας που έχουν καταθέσει οι φοιτητές και τα του ΠΕΕ -, όπως θα γίνει νέα γενική συνέλευση των φοιτητών, για να αποφασιστούν οι περαιτέρω ενέργειές τους.

Ο Σύλλογος Φοιτητών του Πολυτεχνείου Κρήτης απορρίπτει σε επίσης να προέβει σε παράσταση διαμαρτυρίας στη γραμμία του διεθνήθη Φοιτητικού Μέρηματος και στα γραμμία όσων καθηγητών συμρίζουν την εφαρμογή των ΠΣΕ. Σε ανακοίνωσή που εξέδωσαν επισημαίνεται ότι «δεν γίνεται αποδεκτή η μονομερής, αυθαίρετη και παράνομη απόφαση της ηγεσίας να σταματήσει εισαχθέντες στα ΠΣΕ στη Φοιτητική Εστία, ήδη από τον Σεπτέμβριο» και αναφέρεται ότι η οποιαδήποτε παροχή σίτισης και στέγης στους εισαχθέντες στα ΠΣΕ (ε.σ.: υπέρμαχοι σχετική απόφαση την Πέμπτη ο υφυργός Παιδείας, με την οποία καθορίζεται ότι οι φοιτητές του ΠΣΕ στα ΑΕΙ και ΤΕΙ έχουν πλήρη δικαιοσύνη παροχής φοιτητικής μέρηματος, όπως όλοι οι φοιτητές) «είναι παράνομη, γιατί στέφεται από βία» η Σύγκλητος η λυτουν για τον ΠΣΕ στο Πολυτεχνείο Κρήτης, ουδίσποτε προσεχλή θησάν οι εκπαιδευτικοί φοιτητών να αντιμετωπίσουν στην Επιτροπή Φοιτητικής Μέρηματος, που υποργείοι, ποιοι φοιτητές δικαιοσύνη σίτισης και στέγης». Επί πλέον, καταγγέλλουν «η παγκόσμια προσηγή ηγεσία στο Πολυτεχνείο», ενώ και τη γραμμία είναι τι, απών οι «προηγουμένως φοιτητές».

Εν το μεταξύ, τα μέλη των αντισυνδικαλιστικών επιτροπών από τα του γενικών συνελεύσεων μαθητών και φοιτητών φέρνουν απόφαση σχετικά να προχωρήσουν σε ανεπίσημη διαρκεία, με απελευθέρωση, διαδηλώσεις και καταλήψεις, μέχρι όπου ικανοποιηθούν τα αιτήματά τους. Χαρακτηριστικό είναι εγγόλλοι ο κατηγορηματικός τρόπος με τον οποίο δηλώνουν, σε σχετική ανακοίνωσή τους, ότι «για στέγες, μακροχρόνιους το απόλυτος εξέταστικό σκέπτημα της Β' Λυκείου, ως πρώτο βήμα για τη συνολική κατάργηση όλων των εξετάσεων». Οι καταλήψεις στα σχολεία είναι έντονα μέχρι με τη μέρα, ενώ ο ΟΑΜΕ είναι κλειστός 24ωρο σφραγία για τις 7 Δεκεμβρίου. Εικοπεταρήφωρα επιχειρήσει κινητοποίηση προεργασίας και οι δάσκαλοι για τις 15 Δεκεμβρίου, μαζί με τη ΓΣΕΦ και την ΑΛΕΑΥ. Όπως μένει επί ο πρόεδρος της ΑΟΕ κ. Χρ. Χρήστου, μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων η ομοσπονδία θα «κινήσει» διαδικασίες βίαιης, προκειμένου να απορροφηθούν ηγετίφωρα ενέργειες και κινητοποιήσεις.